

מתוך: זאת יכולה להיות דרכך

בתוך: עיונים במורשו של יאנוש קורצ'אק, חוברת 4, עמ' 130-131

מאת: יאנוש קורצ'אק

תרגם: אורי אורלב

... אני מנסה לשוחח חרש כשידי מנחת על כתפך – אז אולי טוב יותר בערב, מרחוק, כדי לא להבריח אפלו במבט, ולא לבחון את העיניים, ולהקביל אותך רק בחמימות הנשימה, כמו בקרן שמש אשר בימי הסתיו המאחרים כבר אינה מחממת – לא להקביל אותך בזר ניצוצות אלא בניצוץ אחד קטן.

(המשפט השתבש שוב)

אם כן אולי כך: סטית אתה מדרךך, והרי לא קורה כשהחיים הם רחוב בלתי מכר; הרי אפלו בארצות רחוקות אין דרכים סבולות ולחות יותר, שבילים ונתיבים נעלמים מאלה.

מפעם לפעם עצר אותך עובר לרחוק או אחר ודבר על לבך ועורר בדך תקוות שוא שיובילך בדרך הנלונה, מפני שהוא מכיר ויודע ולך היה כאן, עבר בדרך האמת או בחן את מפת העיר.

עורר את אמונתך.

- טוב, תוביל אותי.

והרי ה מושך ומעורר יותר כשנחנים משיחה ומישחו מראה לך כל מה שראוי לתשומת לב.

- תראה כמה שזה מעניין, תביט, כמה שזה מצחיק. תעמל כאן, יותר גבוה, תסתכל למעלה. אל תשתה את הלימונדה האמת, פעם קבלתי ממנה כאב בטן. תראה כמה שהם מצחיקים: השמנמן הזה, הקוף הזה, החליר הזה, תראה, הולך כאן גנאל. תראה את הברנש עם הברנשית. טוב לאחד פלה. ואלה – טוב להם. אהבה, חשיבות, שלטון. השתחוה - משורר מפרסם. הנה הולך נואם לאספה. ידבר אל אלפים. בוא יותר מהר – קבצו מנסה להטפל אלינו. אני מכיר את הפרח הזה. בוא נעלה לצד השני - מלשין אחד מרגל אחרינו ומנסה להאלין לשיחתנו. נעים כשיש לך מלונות פרטיות. – ואלה, מה הערך שלנו בלל ההמון הזה.

- ואתם הולכים ללם ומשוחחים, הולכים ללם בשנים ולך קל יותר, יותר עלול ומהר ואולי גם בטוח יותר.

- ורק לא נשם מגיע קול אחר מאחורי מקום, מבצבצת שאלה קשה:

- מדוע אני חב לללל דוקא ברחוב הזה? האם הצל שלו לא מסתיר לי משהו, הפטפוט שלו לא מחריש קולות אחרים? האמנם כדאי לעלל דוקא ליד חלון הראונה הזה ולהצדיע לגנאלים שלו, אותות ההצטנות, לספרים ולצוירים שלו?

- האם לא שלי או של ברנט, בליולובסקי, ליסל, בארטקייביץ – של קנים וצעירים, הגדולים ביותר והבינוניים.

- בעצם לאן אנחנו הולכים?

- האם לא סטיתי מן הדרך?

- האם לא אטעה?

- כמה למן אנחנו כבר יחד?

- האם לא שעתו או שעתו? האם לא קצב צעדיו, האם הוא בחר את הכוון, האם לא צורת הסתכלותו, הנושאים שלו, האלנים והעינים שלו, צד שמאל או צד ימין של הנתיב. ואולי להלך

והפעם לקלֵּט אַחֶרֶת, בְּאוֹתָהּ הִדְרָה, אוֹ אוֹלֵי בְּדֶרֶךְ אַחֶרֶת? הָאֵם הוּא עוֹלָר לִי, הָאֵם הוּא מְזִיק
וּמְפָרִיעַ, מִקֵּל אוֹ מִקֶּשֶׁה עָלַי אֶת מְשִׁמְתִּי?

- שָׂמָא לְבִלּוֹת יוֹתֵר בְּחִבָּתוֹ, אוֹ לְהִמָּעִיט? יָדִיד?
- הָאֵם הַקִּבְצוֹן הַזֶּה בְּאַמֶּת פֶּרֶחַח? הָאֵם הַיֶּלֶד רַק צוֹרֵחַ, כְּפִי שֶׁהוּא אוֹמֵר, אוֹ שֶׁהַיֶּלֶד בּוֹלָח, מָה אֲנִי
חוֹשֵׁב וּמְרַגֵּשׁ?
- אוֹלֵי כְּדָאֵי לְעֶמֶר וְלִשְׁמַל? אוֹלֵי אֲבָדוֹ לֹ חֲמִשָּׁה גְרוּשִׁי, אוֹלֵי מְצִיק לֹ מִסְמֵר בְּנֶעֱל? אוֹלֵי אֲבִיו
הֵלֶךְ לְבֵית חוֹלִים לְבַקֵּר אֶת אִמּוֹ וְסָרַב לְקַחֵת אוֹתוֹ . אוֹלֵי הַיֶּלֶד רָעֵב, אוֹלֵי צָמָא, אוֹלֵי קָרַע אֶת
מִלְּנָסָיו הַחֲדָשִׁים וּפוֹחַד לְהִטֵּר הַבֵּיתָה?
- אוֹלֵי כְּדָאֵי לְעֶמֶר וְלִשְׁמַל, לִיעֵץ וְלִעֲרֹ?

